

Nádudvari HÍREK

VÁROSI KÖZÉLETI LAP

2008. augusztus

XIII. évfolyam 8. szám

Ára: 99 Ft

JEGYZETÜNK

Államunk ünnepén

Három a magyar igazság, három nemzeti ünnepe van a magyarnak: március 15-e (amikor a nemzetiségünket, a magyarságunkat ünnepeljük), augusztus 20-a (e napon a több mint ezer éve megalapított állam előtt tisztelgünk), s október 23-a (amikor 1956-ban leckét adtunk a világnak szabadságvágyból).

Mennyit abajgott már arról a sajtó, hogy nem tudunk ünnepelni, szívből, együtt, méltóságteljesen – mert ez a valóság. Még azt mondhatni, augusztus 20. borzolja fel legkevésbé a politikai kedélyeket, ekörül hangzik a legcsendesebb acsargás. Valószínűleg azért, mert ez (az államalapítás) volt legrégebben. A magyarság történelmi hőstette volt, hogy 1000-ban, Szent István király uralkodása alatt megszűnt Európa veszedelme lenni – emlékezzünk csak tanulmányainkból a kalandorok véres-rabló évszázadára, amikor nyugaton így imádkoztak: „a magyarok nyilaitól ój meg Uram, minket” –, hordából, nomád népből telepedett, európai törvények szerint élő közösség lettünk, felvettük a kereszténységet, s ez jó alap volt arra, hogy egyszer majd, Mátyás uralkodása idején, éppen a mi államunk legyen a legöregebb, legrendezettebb; a fekete seregnek köszönhetően a török ez idő alatt nem tudott a kontinensen észak-nyugati irányban terjeszkedni.

Aztán, a 16. század első harmadában, a „rendtelenség” idején elvesztettük a szabadságunkat, jött Mohács, a háromfelé szakítottóság, amikor falvak százai, emberek tízezei pusztultak el. A török uralom másfél évszázadát gyakorlatilag négyszáz évig tartó német (osztrák) uralom követte, hogy aztán a versaille-i béke meghozza ránk az újabb Mohácsot. Kevés vigasz, hogy a függetlenséget is, hisz elvesztettük a „másik Magyarországot”, Erdélyt a Partiummal, mely nagyobb terület, mint mai hazánké.

Am fölösleges, hiábavaló már mindezen keseregni, azon kell dolgoznunk, hogy a ma és a jövő magyar állama egyre szebb, gazdagabb legyen. A forradalom nélküli rendszerváltás sok sebet hagyott gyó-

gyítatlanul, sőt újabb sebeket ejtett tömegek lelkén. Az elmúlt 18-19 évben, szűk két évtized alatt a politikai elit enyhén szólva sem szerepelt példaértékűen, az elfogultsággal nem vádolható Tamás Gáspár Miklós politológus írta egy helyütt, hogy a magyar népet történelme során még soha nem „nyúlta le” olyan borzasztó mértékben a gazdasági-politikai felső tízezer, mint tette azt a rendszerváltás előtt, közben és után. Azt is mondja, hogy ebben bezeg elől járunk a volt szocialista országok között.

A pesszimistábbak még keményebben fogalmaznak; valahogy így: „sírva tallóz, aki él”. Rengeteg panaszt hallani manapság a megélhetésről, a munkanélküliségről, az elszegényedésről, a kilátástalanságról, s bizony nehéz ilyenkor vigasztavakat mondani, mert igen, látjuk, tapasztaljuk a keserves sorsokat. A kétezri emberek sokasága sírja viszsza a Kádár-korszakot, a biztonság langymelegét. Szerintük csupán egymillió ember lehet, akik jól jártak a rendszerváltozással, a többi veszített. Nehéz ma boldognak lenni, nem is lesz boldog az, aki élete jobbra fordulását a mindenkori kormánytól várja, s nem önmagától, nem fordula a transzcendencia vigaszához. Kis, otthonos, boldog milióket kellene teremteni, lehet ez egy család, egy közösség, vagy éppen egy kisváros. Lehet-e boldog a nádudvari ember, ha a magyar nép nem az? Nehéz, sőt lehetetlen magunkat függetleníteni a tág és még tágabb környezettől, s ez leginkább a globalizációnak köszönhető. Ha Brüsszelben az urak megszurják az ujjukat, az nekünk fáj, jobban, mint nekik. Az idők ellenében kellene boldognak, eredményesnek lennünk. Most nem államot, hanem új államot, új, élhetőbb életet kellene teremtenünk, itt, Nádudvaron is. A nem éppen rózsás körülmények közepette, annak ellenére. Ahogy lehet – ez Szabó Pál egyik regényének címe.

Jobban kellene sáfárkodni a kapott talentumokkal – vonatkozik ez mindenkire, a miniszterelnöktől a lakosig, a bolti eladóig. Nekiünk elsődlegesen az a dolgunk, hogy az életünkben és a lakhelyünkön teremtsünk békét, prosperitást. Nádudvar a mi kis államunk, ha ennek felvirágzásán dolgozunk, attól gazdagodik maga a magyar állam is.

Erdi Sándor

Juliska néni 104 éves

A megye legidősebb lakosa (Fotó: Hassó Adrienn)

Még az Osztrák-Magyar Monarchia idején, 1904. július 29-én született özv. Hornyák Józsefné Hajdú-Bihar megye legidősebb asszonya, aki hét rendszerváltozást, két világháborút is túlélt. A

tervezett éttermi fogadás helyett saját portáján köszöntötte őt 104. születésnapja alkalmából a népes rokonságon kívül Nádudvar polgármestere, Beke Imre is. (Folytatás a 4. oldalon.)

2008. AUGUSZTUS 20. (SZERDA), NÁDUDVAR VÁROSI ÜNNEPSÉG ÁLLAMALAPÍTÓ SZT. ISTVÁN KIRÁLY ÜNNEPE ALKALMÁBÓL

10.00 ÓRÁTÓL
A REFORMÁTUS TEMPLOMBAN
ÜNNEPI ISTENTISZTELET
AZ ÚJ KENYÉR MEGÁLDÁSA,
SZENTELÉSE

20.30-TÓL
A MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ELŐTTI TÉREN
ÜNNEPI BESZÉDET MOND:
BEKE IMRE,
NÁDUDVAR VÁROS POLGÁRMESTERE
AZ ÚJ KENYÉR MEGÁLDÁSA,
SZENTELÉSE.

21 ÓRÁTÓL
A MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ELŐTTI TÉREN
FELLÉPNEK A HEGEDŰ HERCEGNŐI
A PRINCESS EGYÜTTES

22 ÓRÁTÓL
TÚZIJÁTÉK

Szervező: ADY ENDRE ÁMK

Támogató: NÁDUDVAR VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Lényeges ügyekben határoztak

A város önkormányzat képviselőtestületének július 23-i és július 29-i üléséről

A képviselő testület július 23-i ülésén a megváltoztatott kiírásnak megfelelően 746 millió Ft-ra módosítva nyújtotta be a „Nádudvar belváros funkcióbővítő integrált fejlesztése” című pályázatát. Az igényelt támogatás összege: 604 millió Ft, a saját erő összege: 142 millió Ft. Ez a pályázat az ÉAOP-2007-5.1.1./D kódszámmal került kiírásra.

Az irányítóhatóság a pályázat elkészítésében segítő pályázatíró céggel együtt arról tájékoztatta az önkormányzatot, hogy át kell dolgoznia a benyújtott pályázati anyagot, mert a pályázati kiírásban szereplő támogatás összegének nagyságát csökkentették.

2008. július 29-i ülésén a következő napirendet vitatták meg a képviselők:

A központi orvosi rendelő felújításának keretében vérvételi hely is kialakításra került. A Pro-Labor Kft. beszerezte a működtetéshez szükséges engedélyeket. Az üzemeltető kérésének megfelelően a testület felhatalmazta a polgármestert, hogy a szerződést aláírja a kft-vel.

A Leader csoport által alapított Hortobágyi Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.-t nem jegyezte be a cégbíróság. A cégeljárás határidők miatt a csoport egy új kft. megalapítását határozta el arra való tekintettel, hogy a Leader tá-

mogatást időben igénybe tudják venni az alapítók.

Képviselői kérdésre arról tájékoztatta a testületet a polgármester, hogy a Bartók Béla utcában a fekvőrendőrt engedély nélkül létesítették, ezért a mostani útépités során annak elbontásáról kellett intézkedni.

A szemétszállítás útvonalával kapcsolatban arról született döntés, hogy az AKSD Kft.-t és a hajdúszoboszlói Vá-

rosgazdálkodási Zrt.-t felkéri a testület, hogy a kijelölt útvonalat betartva szállítsák a szemetet a nádudvari szeméttelre.

A képviselőtestület soron következő 2008. augusztus 14-i üléséről az önkormányzat honlapján, a www.nadudvar.hu-n és a következő számban olvashatnak az érdeklődők.

Dr. Sós Csaba

Turisztikai fejlesztésekre lehet pályázni

A következő években több mint 5 milliárd euró, azaz csaknem 1300 milliárd forint uniós támogatásra lehet pályázni az agráriumban – tudtuk meg Csontos János (MSZP) országgyűlési képviselőnek, a Parlament mezőgazdasági bizottság tagjának hozzánk eljuttatott leveléből. – Ezeknek a pénzeknek a felhasználásával lehetővé válik, hogy a megkezdett szerkezetváltás folytatódjon, a vidéki térségek leszakadása lelassuljon, és megkezdődjön e területek társadalmi-gazdasági felzárkózása. Az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (EMVA) stratégiájában négy fő fejlesztési irány, intézkedéscsoport van: a mezőgazdaság és erdészet versenyképességének javítása, a környezet és vidék fejlesztése, a vidéki élet minősége és a vidéki gazdaság diverzifikálása, valamint a Leader Vidékfejlesztési Program. Várhatóan 2008

őszétől az idegenforgalomhoz kapcsolódó szolgáltatások kialakítására, fejlesztésére, turisztikai tevékenységek ösztönzésére lehet pályázni az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap III. tengelyében. A cél a vidéki területeken olyan munkahelyek létrehozása, illetve megtartása, amelyek a turizmus vidéki formái közül a fenntartható falusi és agroturizmus, valamint az ökoturizmus infrastruktúráját és marketingszolgáltatásait fejlesztik az alábbi területeken:

– a falusi turizmushoz kötődő nem kereskedelmi célú minőségi magán-szálláshelyek és az azokhoz kapcsolódó szolgáltatások kialakítása, bővítése, a működő szálláshelyek korszerűsítése és kapcsolódó szolgáltatásainak fejlesztése

– az ifjúsági turizmushoz kötődő színvonalas vidéki szálláshelyek létre-

hozása. A működő egységek bővítése és korszerűsítése valamint a kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése szintén támogatható

– szálláshelyhez nem kapcsolódó, magas színvonalú, komplex agro- és ökoturisztikai szolgáltatások indítása és fejlesztése

A turisztika egyre nagyobb szerepet kap a vidéki területek gazdasági átalakulásában. A bevétel erősíti a helyi gazdaságot, így hozzájárul az életminőség javításához és a regionális gazdasági hátrányok enyhítéséhez. Fontos, hogy minél több sikeres pályázat születessen, s ezek segítségével fejlődjön a kistérség.

További információ kérhető a püspökladányi irodában a Kossuth u. 6 szám alatt, a 54/450-314-es telefonszámon, illetve a www.fvm.hu honlapon.

KULTÚRHÁZAK ÉJJEL-NAPPAL

A Kulturális Örökség Napjai – az ingyenes épületlátogató hétvége rendezvényei szeptember 20-án és 21-én, szombaton és vasárnap zajlanak az Ady Endre Általános Művelődési Központban.

Szeptember 20. (szombat)

Egész nap ingyenes internet-hozzáférés. Büfé, teázó és tekepálya használat. „Házbejárás”, művelődési központunk megtekintése, körülfárása.

9 órától 12 óráig mese-sarok diavetítéssel, kézműves foglalkozások bemutatók gyerekek és felnőttek részére

9.30-tól nádudvari „túra” – sétélva vagy kerékpárral, vagy futva – Útvonal: Nádudvar (ÁMK épületei, templomai, parkjai) – Hortobágy folyó – Mihályhalma – Hortobágyi Nemzeti Park területe.

Szeptember 21. (vasárnap)

Egész nap ingyenes internet-hozzáférés. Teázó és tekepálya-használat.

„Házbejárás”, művelődési központunk megtekintése, körülfárása.

9.30-tól nádudvari „túra” – sétélva vagy kerékpárral, vagy futva – Útvonal: Nádudvar (ÁMK épületei, templomai, parkjai) – Hortobágy folyó – Mihályhalma – Hortobágyi Nemzeti Park területe.

14.30-tól a színházteremben Mozizz velünk hazai filmekben! Az idei esztendő legjobb magyar filmjeit vetítjük a délután folyamán.

Várjuk a meghívókat, leveleket!

A Nádudvari Hírek sajnálatos módon kevés meghívót kap a helybeli eseményekre, rendezvényekre. Kérjük a közületeket, gazdasági szervezeteket, kulturális-iskolai intézményeket, társaságokat, egyesületeket, hívják meg a szerkesztőséget a lényeges eseményekre, hogy azokról tudósítani tudjunk.

A meghívókat, olvasói (és egyéb) leveleket dr. Sós Csaba gyűjti a polgármesteri hivatalban.

Cím:

Nádudvar, Fő út 119.,

mobiltelefon:

06/30/6254-285,

e-mail-cím:

sos.csaba@nadudvar.hu

Fazekas szakmai díj

A XVII. Országos Fazekas Pályázaton III. díjat nyert munkáival Dobiné Vass Júlia. A zsűri a nádudvari fekete edények alapos ismeretért, a drótozott főző- és sütőedények megújításában végzett munkásságáért ítélte meg számára a díjat. A kétévenként megrendezésre kerülő fazekas pályázatra idén lakodalmas főző- és tálalóedényeket kellett készíteni. A díjazott munkákon kívül augusztus 31-ig a körmeneti Battyhány Várkastély Sala Terrana termében megtekinthetők még ifj. Fazekas István és K. Nagy Zsolt alkotásai is.

A díjazott étkészlet (Fotó: Magánarchívum)

Erszény, táskák a reneszánsz jegyében

XIV. Országos bőrműves tábor – Nádudvar

A résztvevők eddigi munkáiból nyíló kiállítással vette kezdetét augusztus 2-án a Népművészeti Egyesületek Szövetségének országos tábora. Fazekas Ferenc megyei elnök köszöntőjében üdvözölte a táborban alkotókat, akik – az eddigi debreceni hegemoniát megtörve – először jöttek városunkba. A tábor szakmai vezetője Torma László, a Néprajzi Múzeum főrestaurátora szigorú embernek tartja magát, szoros menetrend szerint alakítja a táborozók napjait. Szükség is van erre, hiszen táborzárásra mindenkinek el kell készülni az általa kiválasztott alkotással.

– A magunk és mindenki öröme térszünk, ha nem így csinálnánk, nem telne örömmünk benne – vallja Torma László. – Minden évben megegyezünk a következő év témájában, annak mindenki utána olvas, felkészülten érkezik a táborba. Eddig a népi kultúrával foglalkoztunk, idén a reneszánsz a témánk. Jómagam egy általános tájékoztatót tartottam a korról és összefüggéseiről, Terényi Gyöngy, táborvezető társam a láb- és viseletekről, míg Györiné Fogarasi Katalin az erszény divatjáról, lelki összefüggéseiről beszélt. Ezek után mindenki kap egy szabad anyagot, amelyből kiválasztja, hogy mit szeretne készíteni, majd elkészíti annak makettjét. Izgalmas feladat az anyag választása is, és kezdődhet a munka. Az egész folyamat érdekessége, hogy együtt van a szellemi élet és a megvalósítás, az elme és a gyakorlat egységét alkot. Egyes munkafolyamatok egy idő után automatizálódnak, és akkor már lehet az újdonságokra koncentrálni.

Hasonló a véleménye Terényi Gyöngynek, aki nyolcadik éve segíti, tanítja a táborlakókat, vezeti a gyakorlati munkát. Neki megélhetése a „bőrözés”, van egy réteg, mely keresi a mun-

Sok szép dísz- és használati tárgy a kiállításon (Fotó: dr. Sós Csaba)

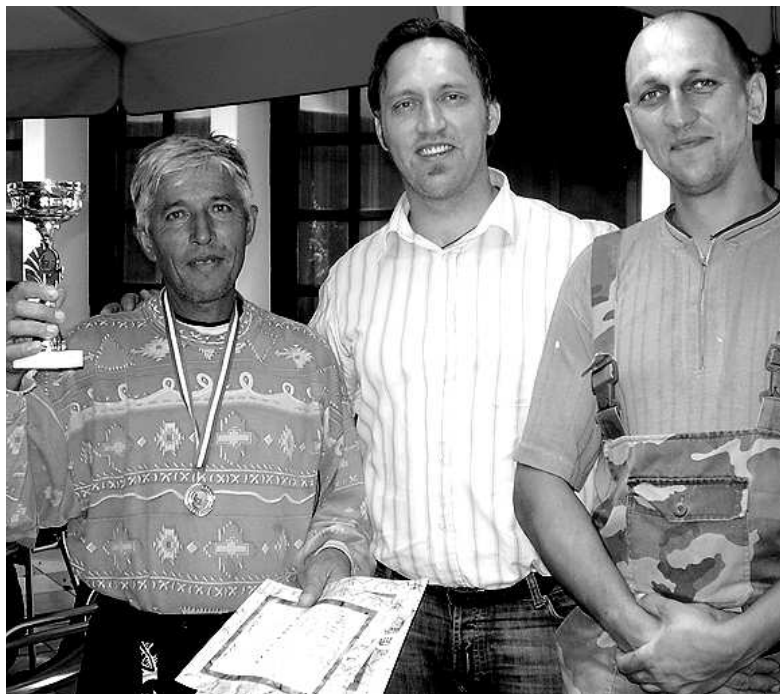
kait. Mindent kézzel készít, és úgy érzi, hogy már olyan szakaszba ért, amikor a készítés örömenél nagyobb a kitalálás öröme. Az ötlettől a kész tárgyig minden élvezetes számára, mindig azt szereti, amit éppen csinál. Jó érzéssel tölti el, hogy sok fiatal van velük, akik továbbadhatják az itt tanultakat.

A résztvevők többsége pedagógus, gyógypedagógus, szakoktató; Györiné Kati már tankönyvet is írt. Módszertani továbbképzésnek is megfelel számukra ez a tábor. Hanna Helsinkitől 30 km-re él, eddig ötvösként dolgozott, de az

üvegfestést és papírmerítést is kipróbálta. Egy éve foglalkozik bőrmunkákkal, a tábor vezetője szerint kiemelkedő a kezűessége. De említhetném a fiatal rajztanárnőt, akinek kitűnő a rajzkészsége, kortársát, aki a legjobb munkájú és személyiségű alkotónak alapított Korszó-díjat akarja elnyerni. Természetesen a fergeteges jókedvet, mely egy kis jó házi pálinka után még tovább fokozódik, az elismerés és köszönet szavait, melyekkel a nekik otthont adó Nádudvart illetik.

S. L.

Horgászok: Trófea Vadászház Kupa

Balról Balogh Sándor a győztes, Szűcs Csaba és Ó Nagy Sándor szervezőkkel (Fotó: dr. Sós Csaba)

Negyedik alkalommal, huszonnégy órán keresztül lógatták a csalit a vízbe a horgászat szerelmesei július 26-án a Trófea Vadászház Kupán. Két felszereléssel, tetszőleges horgászmodszerral (kivéve a pergetést) és bármilyen etetőanyaggal lehetett nekivágni a nagy versengésnek.

Feltétel volt még, hogy a kifogott halat a mérlegelésig életben kellett tartani, majd – a sporthorgászat szabályai szerint – a vízbe vissza kellett helyezni. A megfogott halakból – a méretkorlátozás alá esőkből – egyet el lehetett vinni.

A negyvenkilenc egyéni versenyző eredményei a következők:

I. hely: Balogh Sándor 18,29 kg

II. hely: Nagy László 15,25 kg

III. hely: Kiss Sándor 14,18 kg

A legtöbb halat fogó versenyző: Ludman István 388 darabban.

A legnagyobb halat Balogh Sándor fogta, 4,04 kg-os tükrös pontyot.

A Nagy Ho-ho-horgász díjat Hírziacs Miklós érdemelte ki.

A jól sikerült versenyt Ó Nagy Sándor, Nagy László és Szűcs Csaba szervezték.

S. L.

Készülés az új tanévre

A tanévkezdéshez az iskola vezetősége a következő információkat kívánja tájékoztatásképpen a lap olvasóival megosztani: A 2008/2009. tanév első tanítási napja 2008. szeptember 1-je (hétfő).

– Az ünnepélyes tanévnyitó időpontja: augusztus 31. (vasárnap) délután 17 óra.

– Az osztályozó és javító vizsga időpontjáról a szülők külön postai értesítést kapnak.

– A tankönyvkiosztás rendje a tankönyvszállító kft. beszállításától függ. A részletes tájékoztató az iskola bejáratán kifüggesztett felhíváson olvasható lesz augusztus 25-től.

– Kérjük a kedves szülőket, hogy akik még nem adták be az ingyenes tankönyvellátási igényüket, azt tegyék meg, illetve az újonnan jogosult családok kérelmükkel keressenek meg bennünket.

– Az iskola vezetősége augusztus 14-től délelőtt 8 órától délután 16 óráig szükség esetén részletes felvilágosítást nyújt az érdeklődő szülők számára.

További kellemes kikapcsolódást kívánva, tisztelettel:

az iskola vezetősége

Sok új ismeretben gyarapodtak

A Népművészeti Egyesületek Szövetségének Hajdú-Bihar megyei Szervezete csaknem száz fős közösség, közülük tizenhatan vannak a viseletvarrók. Számukra szerveztünk alkotótáborát Kormányos Lászlóné viseletvarró népi iparművész vezetésével az idén nyáron, első ízben Nádudvaron. A szakiskola csodálatos kollégiuma volt a helyszín, ahol minden szükséges eszközt, nagyszerű körülményeket kaptunk. A résztvevők először előadásokat hallgattak Hajdú-Bihar megye hagyományos cívis viseletéről, majd a debreceni női öltözeti darabokkal ismerkedtek meg a Déri Múzeum gyűjteménye segítségével. Rajzokat, fotókat, régi képeket tanulmányoztak, leginkább a zsinóros díszítményű ruhákkal foglalkoztak.

Mivel a tábor egyik témája a reneszánsz kultúra népművészetre kisugárzó hatása volt, a tervezések során igyekeztek ennek a korszaknak a szabásvonalait is megismerni és alkalmazni. A táborba hozott korábban készített ruhákkal mindenki bemutatta, hol tart, mit készített eddig, ezek alapján tervezték az új kollekciókat. A ránk maradt hagyományra építve tervezték mai használatú darabjait, mellényeket, ruhákat, öltözetkiegészítő darabokat.

Sok új ismerettel gyarapodva, kidolgozott tervekkel, elkezdett munkákkal tértek haza az alkotók. Ketten a tanultak alapján fejezték be az otthon elkezdett ruhákat és pályáznak a Népművészeti Egyesületek Szövetségére által hirdetett reneszánsz kiállításra. Ha a szakmai zsűri elfogadja a darabokat, Kovácsné Szeitz Ágnes valamint Mar-czin Istvánné-Sárközi Istvánné közös ruhájában is gyönyörködhetnek a látogatók augusztus 16. és szeptember 5. között a Budai Várban, a Magyar Nemzeti Galériában szervezett kiállításon.

Hubert Erzsébet

(Szerzőnk a NESZ Hajdú-Bihar megyei Szervezetének titkára, a tábor szervezője.)

Egy bő évszázad tanúja

Hornyák Józsefné a megye legidősebb embere

„A nagy szavak nem érnek semmit, Elszállnak, mint az őszi szél, De a szeretet, ha szívből fakad, Elkíséri az embert, amíg él.” József Attila szavait vette kölcsön a polgármester a július 29-én tartott rendhagyó születésnap megemlékezésen, ahol a tősgyökeres nádudvari asszony, özv. Hornyák Józsefné gyermekei, unokái, kedves szomszédjai körében ünnepelte a jeles évfordulót, 104. születésnapját. Beke Imre elárulta azt is, hogy az ünnepelttel szegről-végről rokonok, s hozzátette: nagy örömmel és büszkeséggel tölti el, hogy a megye legidősebb, mégis jó egészségnek örvendő asszonya Nádudvar szülőtte.

A család eredetileg a Strand vendéglőbe tervezte az ünnepi ebédet, s csak Juliska néni két héttel ezelőtt történt balesete miatt döntöttek úgy, hogy az idős asszony Schönherz utcai otthonába hívják a vendégeket. Aki esetleg még nem tudná a városban, a többszörös anya, nagymama, déd- és üknagymama (hét gyermeket szült, akik tizennégy unokával, tizenkilenc dédunokával és hat ükunokával ajándékozták meg) 104 évesen meszelésre adta a fejét, munka közben megszedült, s leesett a létráról. Ezért változott a program helyszíne – meséli a Juliska néni gondját viselő, s egyben a megemlékezést szervező fia, Hornyák Lajos és felesége, Jolika. Anyós és meny között ritka, mint a fehér holló a megértés, pláne a jó kapcsolat, kettejük viszonya az elmúlt 55 év alatt azonban rácáfol a sokunk által ismert rossz tapasztalatokra. Szeretettel, békében, egymást segítve élnek ők ma is egymással, nem telik el úgy nap, hogy ne nézzenek rá a „drága Anyusra”.

Ica lánya is gyakran látogatja édesanyját, s boldogan osztja meg velünk történeteit. Nevetve mesél például anyja rendíthetetlen optimizmusáról: „A mi-

Így szoktam kapálni

nap, amikor szóba került a körzeti orvos 2010-ben esedékes nyugdíjazása, Anyus azt mondta, hogy reméli, azért még előtte beszalad hozzá elköszönni.” A meghitt, vidám ünneplésen a rokonság óhatatlanul nosztalgikus hangulatba került, régi emlékek kerültek a felszínre, melyek közül néhány különösen érzékenyen érintette Hornyákékat. A legutóbbi családi tragédia, amikor 2002-ben az életét a gyermekeinek szentelő édesanya elvesztette szeretett fiát, Jancsit, mindenkit mélységesen megrázott. A 63 évesen tüdőrákban elhalálozott férfi lánya – a ma már Budapesten élő, több díjjal kitüntetett cukrászmester – Erika szemébe is könny szökött, amikor felidéztek édesapja utolsó kívánságát. Mama készítse el neki a kedvenc ételét, a savanyú, füstölt nyelvet. S Juliska néni 98 évesen telje-

sítette halálos ágyán fekvő fia kérését, és felutazott a fővárosi kórházba, ahol a fia szinte a karjai között ment át a túlvilágra. Két kisebb balesetét (egyszer az ágyról, máskor a létráról esett le), szürkehályog-műtétjét, szívritmus-szabályozóját leszámítva ragyogó egészségi állapotnak örvend, minden nap hajnalban kel, ellátja az állatokat, gondozza kis kertjét. Mint mondja: „ha elesek, hasra fordulok és felállok”. Életében először 99 évesen volt kórházban, mikor a szemét operálták, s azóta is szemüveg nélkül olvas. Életét gyermekei felnevelése, a család egyben tartása töltötte ki; nagy boldogság volt számára, amikor kitüntették a Haza szolgálatáért érdemrenddel, mert hat gyermeke a honvédségnél dolgozott.

Kép és szöveg: Hassó Adrienn

A „gerencserek” földjén

Negyedik alkalommal volt szerencsém a fazekasságáról híres kis falut, Magyarszombatfát meglátogatni. Az Őrség déli részén, a Szlovéniával határos kis települést jelenleg kétszáz lakják, de közülük még most is 14-en fazekassággal foglalkoznak. „Az Őrségi föld sütvé jó”- tartja a mondás, mert annyira rossz minőségű, hogy csak cserépedények készítésére jó. Ezért az itt élők igyekeztek „több lábón állással” biztosítani megélhetésüket, így a bőséges, jó minőségű agyag már az ókortól kedvezett a fazekasmesterségnek.

A falu eredetileg két különálló település volt, Gödörháza és Magyarszombatfa. A falucsúfoló mondóka szerint „Gödörháza mindenki gerencsér, csak a biru bugyigacsnyálu” (bugyiga=vizeskorsó), vagyis mindenki fazekas, még a bíró is vizeskorsót csinál. A XX. század első évtizedeiben szinte minden házában foglalkoztak agyagedények készítésével, még a 20-as, 30-as években is több mint száz fazekas dolgozott a Veleméri völgy falvaiban. A helyi piac feltöltéséért sokszor 3-4 hétiig is jártak a gerencserek Zala, Somogy és Baranya megye falvait, hogy edényeikért cserébe terményt kapjanak. 1953-ban megalakult a háziipari szövetkezet,

majd kerámiagyár, és ezzel a fazekasok legtöbbször üze-mi dolgozó lett. A gyár bezárása után az ősi fazekasmesterség már nem csak megélhetési forrás, hanem idegenforgalmi látványosság is lett. A fazekasok mellett egy gyönyörű kiállítás ajánlhatok még az arra járók figyelmébe. Atyja és kivitelezője egy személyben Gömbös Mátyás vadász-mester, aki a majd négy évtizedes pályafutása során főleg az Őrségben ejtett trófeákat mutatja be. Azonban nem csak a kapitális, vagy díjnyertes agancsok, vadkanagyarak ejtik ámulatba a látogatót, hanem a genetikai hibából girbe-gurba, deformált darabok is. Megismerkedhetünk még az Őrségben honos madárvilággal, kismalósókkal, egy külön teremben pedig Afrikában elejtett vadak trófeáival. Az egész kiállítás a természet szeretetéről és mély-séges tiszteletéről tesz tanúbizonyságot. Igyekszik a vadászattal kapcsolatos előítéleteket eloszlatni, bebizonyítani, hogy a természet egyensúlyának a fenn-tartásában fontos szerepe van.

Szívhez szólóan szól Gömbös Mátyás látogatóihoz, amelyből szó szerint idézek. „Szerencsés embernek vallhatom magam, hiszen beleszülettem egy olyan szívvel-lelket gyönyörködtető, mással nem hasonlítható hivatásba, mint a vadászat. Vadászataim során megtanultam értékelni és becsülni az élet csodálatos ajándékát, az erdőt és a benne élő változatos, lenyűgöző növény- és állatvilágot. Harminchat év vadászmultam megtanított a természet feltétel nélküli tiszteletére, az ember és természet nélkülözhetetlen összetartozására, kölcsönhatására. A vad kincse az erdőnek, amely annak élőhelyét, védelmet biztosít, miközben szükséges az emberi beavatkozás, amely köztük az egyensúlyt megteremti, fenntartja. Az élővilág megbecsülése kötelesség, mint ahogy az is, hogy a jövő nemzedéke számára megőrizzük a természet pótolhatatlan értékeit, azt megismertessük mindazokkal, akik arra fogékonyak. Vadászemberként adhatok-e nagyobb vég-tisztességet a legyőzött vadnak, mint azt, hogy trófeáját megőrzöm, féltve őrzött kincsként közszemlére teszem? Úgy gondolom vadászéletem megadja a kérdésre a választ”.

S. L.

Az anyatej világnapján

1992 óta augusztus első napja az anyatejes táplálás világnapja. Ebből az alkalomból az Ady Endre Művelődési Központba várták – immár hagyományosan – a védőnők kismamákat, akik előadásokon tudhattak meg többet a szoptatás fontosságáról, élettani hatásairól, előnyeiről. Mintegy százan gyűltek össze kisbabáikkal a rendezvényen.

Az Egészségügyi Világszervezet ajánlása szerint a csecsemőket fél éves korukig kizárólag anyatejvel volna szabad táplálni. Az anyatejes táplálás az allergia megelőzésének legfontosabb eszköze, ezért is nagyon fontos, hogy az édesanyák minél tovább szoptassanak. A szoptatás, amellyel, hogy a legegészségesebb táplálás, megalapozza az anya és a gyermek kapcsolatának kialakulását is. Az anyatej mind mennyiségében, mind összetételében alkalmazkodik a csecsemő változó szükségleteihez. Mindent és mindenből annyit tartalmaz, amennyire a kisbabának szüksége van.

Szemünk fénye, a gyerek

A nap folyamán előadást hallhattak a résztvevők az anya-gyermek kapcsolatáról Garainé Tóth Évától, az anyatej fontosságáról Dr. Lamos Zoltántól. Bicsóra, gyümölcssalátá, zöldségsalátá valamint biobebiétel-kóstoló színesítette a programot. A gyerekek örömmel zenéltek a zenesarokban. A Baba-Mama Kuckó közreműködésével a kismamák és a gyerekek őszi és nyári ruhakollekciót mutattak be. A koreográfát Tóth Mira tanította be, aerobik-csoportja látványos produkciót mutatott be. A rendezvényhez segítséget nyújtottak, melyet itt is megköszönünk: Lovasné Mezei Sára és Danka Sándor vállalkozók, a Sajt-Kalmár, a Sejtbank és a Pezomed káefték. Egriné Nagy Edit

A jövőnek neveljük (Fotók: Magánarchívum)

Az új férj „elváamol” férfiassága

Nagy sikert aratott Nádudvaron a Fogi Színház

Felhőtlen szórakozást nyújtott a helyi közönségnek július végén az Ady Endre Művelődési Központban bemutatott Elváamol nászéjszaka című zenés vígjáték. A fővárosi Fogi Színház produkcióját Straub Dezső rendezte, aki maga is szereplője a darabnak, játszó-társai is hozzá hasonlóan ismert színészek voltak: mint Beleznyay Endre, Gergely Róbert, Oszter Alexandra, Sáfár Anikó és mások.

A budapesti Fogi Színháznak ugyan nincs olyan nagy múltja, mint a Madách-nak vagy a Vígszínháznak, ehhez képest – 1999-es alapítása óta – önálló társulat híján is tekintélyes repertoárra tett szert. Tíz gyerekelőadásukkal és öt felnőtteknek szóló produkcióval – köztük a most látott Elváamol nászéjszakaival – járják az országot, sikert sikerre halmozva. Az elnevezés Fogarassy András színész becenevéből született, az aktor ezúttal Frontignac, a tevékeskedő szerepét játszotta. A nyár esti, könnyed szórakozásra vágyók számára bizonyára nem okozott csalódást a darab, melytől – bár összességében egy tisztességesen megcsinált haknielőadásnak tűnt – végül is azt kaptuk, amit vártunk: kizökkentett a hétköznapi monotonitásából, s sokszor még meg is nevettegetett.

Az előadást nagy érdeklődés övezte – pótszéklet is be kellett hozni –, ami vélhetően az ismert fővárosi színészek jelenlétének is köszönhető volt, hiszen nem minden nap láthatjuk élőben Straub Dezsőt, Rátonyi Hajnit, Oszter

Alexandrát, Gergely Róbertet vagy Beleznyay Endrét. A kiélezett helyzet- és jellemkomikumokban, fordulatokban gazdag cselekmény bár a szöveggönyv szerint Franciaországban játszódik, elvileg történhetne bárhol, bármikor, hiszen központi témájának, a szerelemnek, mindig is voltak és lesznek vesztesei és győztesei, mint ahogy egy házasságnak felemelő és lesújtó pillanatai. A Maurice Hennequin – Pierre Veber – Nádas Gábor szerzőtrío komédiájának kiindulópontja egy furcsa módon kudarcba fulladt nászéjszaka, mely ugye egyszerre nevetséges, szánalmas, ugyanakkor nagyon is emberi. A teljesítményorientált férfiak rettegett rémálma ugyanis, hogy csődöt mondanak a legfontosabb pillanatokban, hogy nem (vagy nem jókor) süil el a „fegyverük”. A vígjáték ötletgazdája persze mindent elkövettek a cél érdekében, működésbe hozták a pavlovi feltételes reflexeket: a legmeghittebb pillanatokban megjelenő, elvámolni való után érdeklődő vámos – mint anno a kutyáknál a csengő – beindította az ifjú férjben, sőt többszöri ismétléssel berögzülttette a lakadasi folyamatot. Mint ahogyan a közönségnél az önkéntelen nevetést, ahányszor az alságos álvámos, Baule (Beleznyay Endre) váratlanul felbukkant a házas együttlét-kísérletek alkalmával.

A jól kitalált ötlethez, a humoros fordításhoz (Vinkó József) erősen tipizált, mondhatni karikírozott figurák társultak: a festőnek álcázott kéjő (Agócs

Beleznyay Endre, az előadás legjobbjá

Judit), a szoknyabolond családfő (Straub Dezső), a csütörtököt mondó férj (Gergely Róbert), a B-listás, boszúúhéhes vőlegény (Beleznyay Endre), a bugyuta szőke menyasszony (Fogarassy Bernadett). A két felvonásban játszott komédiát – a műfaj klasszikus stílusjegyeit jól ismerő – tehát Straub Dezső interpretálta, aki most is szolgált a tőle megszokott és elvárható színvonalas bolondozással.

Beleznyay Endre, a tartalék vőlegény (későbbiekben a rettegett, „potenciátolvaj” vámos) szerepében telitalálatnak bizonyult, jól ráértett az általa megformált karakter ízeire. Árnyalt, jól felépített játékból egy sokszínű figura bontakozott ki, egy kicsit suta, egy kicsit hisztis, egy kicsit gonosz, egy kicsit érzélgős, botosinálta férfi, akit az élet örökre a kispadra ítelt. Jövendőbeli apósát alakította ezúttal Straub Dezső, aki – korábban Baule szerepét játszotta – a tőle megszokott könnyedséggel adagolta a poénokat, nem kímélve a nézők rekeszizmait. A női szívek megdobogtatója, Gergely Róbert a darabban férfiként becsődölt (majd bizonyított), színészként közepesen teljesített, énekesként kitűnőre vizsgázott. A többiek többé-kevésbé helyt álltak, közülük kiemelkedett Agócs Judit (Zézé) interpretációja, aki a szerelmi praktikák tanítónőjeként – színpadi kuncsaftjain kívül – a nézőtérre ülő férfiakat is kompromittálta.

Hassó Adrienn

Straub Dezső és Rátonyi Hajnal jelenete (Fotók: Magánarchívum)

Jubilál az Őszirózsa

A nádudvari Őszirózsa Nyugdíjasklub fennállásának 20. évfordulója alkalmából szeptember 13-án, szombaton 15 órától az Ady Endre Művelődési Központ színháztermében tartja ünnepi műsorát, amelyre a klub tagjai és a szervezők szeretettel várnak minden érdeklődőt.

Támogatók:

Nádudvar Város Önkormányzata, Ady Endre Általános Művelődési Központ.

SZERINTEM

Amikor megáll a szív

Magyarországon átlagosan félóránként meghal valaki hirtelen szívmegeállás következtében. Persze a Józsi vagy a Juliska néni tragédiája megmarad a szűk vagy tágabb családban, ismerősök körében. Nem úgy a kétszeres olimpiai, tizenötösörös világbajnok tragédiája. Hiszen ki gondolná, hogy a makkegészségesnek tartott, magát állandóan a csúcsra járató élsportoló hirtelen rosszul lesz, és átvezet az élet és halál mezsgyéjén. Szimpatikus személyiség, híres a küzdeni tudásáról és huncut mosolyával szeretné a fiataloknak megint megmutatni, hogy még mindig ő a legjobb, tud még olimpiát nyerni. De a sokszori

extrém terhelésnek és izgalomnak kitett szív feladja 36 évesen. Elgondolkodhatunk, hogy a hírnév, dicsőség megéri-e a gyermekkorban lemondott játékokat, tinibulikat, sokszor a szerelem hiányát. A hajnali felkeléseket, időnap előtt ropogó ízületeket, a végtelenségig kizsigerelt szervezetet, a családtól távol töltött edzőtáborokat. Igen, akik álltak már az olimpiai dobogó legfelső fokán, azt mondják, mindez eltöri a dicsőséget, a semmihez nem hasonlítható érzés mellett. Akkor is azt kérdezem, megéri? Ezek a gondolatok Kolonics György halláshírének hallatán jutottak eszembe.

S. L.

A rendőrök nyáron sem pihennek

Nádudvar lakói bizonyára észrevetették, hogy hétfőként nagyobb rendőri jelenlét volt a városban. Júliusban három alkalommal, összesen tizenkilenc egyenruhást vezényeltek ide a Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóságán belül ideiglenesen működő gyakorló rendőrőrsről. Itt az idén végzett fiatal rendőrök sajátítják el a rendőri munka gyakorlati részét. A gyakorló rendőrök igénybevétele azért került sor, mert hétfőként, a fiataloktól zajos Fő utcán és környékén sok szabálysértést tártunk fel, ezeket szándékozunk visszaszorítani. Ezek a napokon elsősorban a fiatalok által közkedvelt szórakozóhelyek és környéküket ellenőriztük, egyrészt az italkiszolgálás miatt, másrészt a játszóter, a Fő utca és a lakók nyugalma valamint a szabálysértések visszaszorítása céljából.

A szeptemberi tanévkezdésig még találkozhatnak a nádudvariak nagyobb rendőri létszámmal, biztosítva ezzel a város nyugalma. Július 7. és 21. között a város területére 24 órás folyamatos rendőri jelenlétet vezényeltek a jogsértések visszaszorítása érdekében.

Az intézkedés hatására láthatóan csökkent az elkövetett bűncselekmények valamint szabálysértések száma. Egy országosan körözött személyt fogtak el a nádudvari rendőrök, 112 esetben alkalmaztak alkoholszondás ellenőrzést, azonban ittas gépjárművezetővel nem találkoztak. A rendőri intézkedéseket 17 alkalommal helyszíni bírsággal fejezték be, összesen 107.000 Ft értékben; öt esetben pedig szabálysértési eljárást kezdeményeztek. Örömmel szolgálok, hogy Nádudvar területén az értékelte időszakban közlekedési baleset nem történt.

A turizmussal összefüggő helyi közbiztonsági és bünyügyi feladatok megfogalmazásánál figyelembe vettük az elmúlt évek tapasztalatait. A fokozott ellenőrzésnek köszönhetően jelentősen visszaesett a bűncselekmények száma, amelyek nagy részét még mindig a vágyon elleni esetek adják. A személy elleni erőszakos bűncselekmények visszaszorítása érdekében növeltük az ellenőrzéseket a bűnyűileg fertőzött területeken, és az ellenőrzéseket a potenciálisan veszélyeztetett személyek tartózkodási helyeire koncentráltuk.

Az értékelte időszakban a bűncselekmények megakadályozása valamint felderítése érdekében többször közös szolgálatot teljesítettünk a helyi polgárőrséggel, a mezőőrséggel, a Nagisz Zrt. vagyónőreivel, valamint figyelőszolgálatot is szerveztünk. Elmondható azonban, hogy az itt lakók nagy része saját ingatlanját nem keríti körbe kerítéssel, csak az utca felőli frontot. Így a bűnelkövetők az udvarok oldalsó és hátsó részein könnyen bejutnak az ingatlanokra és a rendszerint nyitott melléképületekből tulajdonítanak el különféle értékeket.

Hullár Gusztáv
rendőr őrnagy,
őrsparancsnok

Épülő-szépülő utcák

Mint arról már korábbi számunkban, számainkban hírt adtunk, az önkormányzat nagymérvű útfelújításra és építésre szánta el magát. Informáltuk arról a kedves olvasókat, hogy mely utcák

kapnak szilárd burkolatot, s mely szilárd burkolatú utcákon tűnnek a kátyúk. Több helyen járda is épül.

Képriportunk a munkálatok néhány mozzanatát mutatja be.

Sok utcában megfordultak már ezek a gépek

Ilyen sima útról álmodoznak a közlekedők

Egy kátyúval kevesebb

Elkél a kézierő is a járdaépítésnél

Kalákában dolgoztak a Tolbuhin utcán (Fotók: dr. Sós Csaba)

Az orvosságot is hamisítják?

A világgiacon már-már aggasztó méreteket ölt a hamisított gyógyszerek forgalmazása. Nem jelentenek ez alól kivételt az európai országok sem. Az egyes felmérések szerint – becslések alapján – Magyarországon az elfogyasztott gyógyszerek három-öt százaléka hamisítvány. A legális kereskedelmi forgalmunkban ugyan még nem találtak hamis gyógyszereket, de néhány EU tagállamban már igen.

Az európai piac tizedét ismeretlen módon és helyen, pontosan meg nem határozható összetételű alapanyagokból gyártott termékek adják. Sokszor található már lejárt szavatosságú, de átcsomagolt, valamint forgalomból kivont termék, melyeket főleg az utcán és interneten terjesztenek. Leggyakrabban az úgynevezett életmód gyógyszereket hamisítják. Ezek körébe tartoznak a potencianövelők, fogyasztszerek, a testépítők által használatos tömegnövelők, a dopingszerek. Azért ezek, mert – többnyire szegényérzettől vezérelve – fogyasztóik nem akarnak orvoshoz fordulni, és az interneten keresztül, vagy az utcán vásárolják meg azokat. Könnyen megtéveszthetnek a reklámok is, melyek többnyire fantasztikus teljesítményekről és csodás gyógyulásokról szólnak.

Hogyan lehet gyógyszert hamisítani? A legkézenfekvőbb, hogy kevesebb hatóanyagot tesznek a tablettába, vagy gyengébb minőségű adalékkal pótolják azt. De előfordulhat, hogy az előírtnál több hatóanyagot kevernek a tablettába, amivel a gyorsabb és jobb hatás magyarázható. Az is megeshet, hogy a már

forgalomból kivont gyógyszert valakik titokban tovább gyártják, vagy a lejárt szavatosságú gyógyszert – az élelmszerhamisítókhoz hasonlóan – újracsomagolják. Előfordulhat, hogy a csomagolóanyagról derül ki, hogy mérgező anyagot tartalmaz. Nehéz helyzetben van a fogyasztó, mert a csomagolásról sokszor nem derül ki, hogy melyik az eredeti és melyik a hamis készítmény. Olykor a hamisítványok csomagolása szebb is, jobb is az eredetinél.

Térségünkbe a legtöbb hamis gyógyszer Indiából és az Egyesült Arab Emírségekből érkezik, de Kína is előkelő helyet foglal el az illegális gyógyszerpiacon.

Becslések szerint uniós szinten évi félmilliárd eurós adóbevétel-kiesést jelent a nemzeti költségvetések számára az illegális gyógyszer-kereskedelem. A nagyobb veszély azonban, hogy emberek életét veszélyeztetik, vagy gyógyulásukat késleltetik a gyógyszerhamisítványok. Nem tudhatjuk, hogy közvetlenül, vagy közvetve hány ember haláláért, vagy állapotának rosszabbra fordulásáért felelősek ezek a szerek. Ezért is hívják a gyógyszerhamisítást „gyilkos iparágnak”.

A legfontosabb tanulság, hogy csak orvos által felírt, vagy ajánlott gyógyszert fogyasszunk, és azokat gyógyszer-tárban váltsuk ki. A kapualjakban csereberélt, zsidvásárban vagy interneten vásárolt gyógyszerek esetében el lehet gondolkozni, hogy valójában jól járunk-e az olcsóbb szerrel.

S. L

Hatásos a gyógyszerem?

Új vizsgálómódszer vehető igénybe

Sokan szednek ún. trombotika aggregáció gátló (TAG) szert. Ezek feladata, hogy a vérlemezkék összecsapódását, ezáltal az erek beszűkülését, elzáródását megakadályozzák. Az ilyen típusú legismertebb gyógyszerek az Aspirin protect, Astrix, ASA, ThromboASS stb. Ezen származékokat a nagy éresemények (szívizom infarktus, agyi történések, mélyvénás trombózis) megelőzése céljából rendelik az orvos. Ha már valamelyik bekövetkezett, akkor a későbbiekben másodlagos megelőzés céljából feltétlenül fontos szedni a betegnek. Az évek során csökkenhet a hatékonyságuk, így már nem biztosítják a kellő érvédelmet. Genetikai adottság alapján is lehetnek hatástalanok ezek a gyógyszerek. A betegek egyharmadánál fennáll a veszély, hogy hiába szedik éveken át a gyógyszert, egyszerűen nem fejt ki hatást, bekövetkezhet valamilyen éreredetű esemény. Mindezek meghatározására ma már rendelkezünk egy olyan mérési módszerrel, mely jól kiszűri az esetleges hatástalanságot. Ebben az esetben rendelhető más hatástani csoportba tartozó gyógyszer, amely kifejti a kívánt védő hatást.

Debrecenben két helyen végeznek TAG mérést, amelyekre lehet jelentkezni.

DEOEC Kardiológiai Klinika

Bejelentkezés: 06-30-899-7025, minden nap 8.00–15.00 óra között

Vizsgálat ideje: minden munkanap 13.00 óra

Helye: „B” ambulancia, alagsor

Szükséges:

– kardiológiai beutaló vagy

– TAG beutaló a háziorvostól, orvosi pecséttel ellátva

– Korábbi orvosi leletek (kardiológia, ideg, ér)

DEOEC II. Belgyógyászati Klinika

Bejelentkezés: 52/432-281/55874 mellék, minden nap 11.00–15.00 óra között

Vizsgálat ideje: szerda, csütörtök, péntek 8.00–10.00 óra között

Helye: I. emelet, labor

Szükséges:

– belgyógyászati beutaló vagy

– TAG beutaló a háziorvostól, orvosi pecséttel ellátva

– Korábbi orvosi leletek (kardiológia, ideg, ér)

Dr. Sutus Lenke

„Nem kérik ki a véleményünket”

A romák száz százaléka él munka nélkül

Fekete Ferenc a polgármesteri hivatalban beszélgettünk, merthogy irodájuk még nincs. No, nem mintha mostanában alakult volna meg először a Nádudvari Cigány Kisebbségi Önkormányzat, csak ezidáig helyiségük még nem akadt...

Amióta létezhetnek kisebbségi önkormányzatok, azóta Nádudvaron is működik a CKÖ – tudtuk meg a kisebbségi képviselőtől, aki egyben a kisebbségi önkormányzat helyettes elnöke is, és már – egy megszakítással – harmadik ciklusát tölti. Visszatérve hivatali helyiségük kérdésére: megtudtuk Fekete Ferenc től, hogy az idén kaptak egy irodát, csak hogy abban korábban egy belvív károsította család lakott, akik valóban le is lakták a házat, így most fel kell azt újítani. Megvették már az anyagot is hozzá, csak várni kell a szakemberre. Az önkormányzat egyetlen forrása egyébként az állami juttatás, ami egy esztendőre ötszáz-negyvenezer forint. Más bevételük nincs.

Egyelőre, merthogy a közeljövőben már pályázni fognak, mégpedig segítséggel: szerződést kötöttek ugyanis egy pályázatíró társasággal, s azok hét százalékos jutalék fejében intézik a kisebbségi önkormányzat pályázatait. Így nyílnak esélyek például egy, megyei szinten tíz milliós keretű jelentő, a kisebbségi önkormányzatok által felhasználható összeg lehívásához.

Fekete Ferenc azt mondta, hogy ebből vennének irodai eszközöket, rendeznének sportnapot és valamennyire kiköveznének egy utcát, hogy azon eső esetén is lehessen járni.

Mellékes lét

Fekete Ferenc kérdésünkre elmondta, hogy a kisebbségi önkormányzat véleményére, álláspontjára a városi önkormányzat nem szokott kíváncsi lenni. Olyannyira, hogy még a közhasznú munkavégzések lehetőségéről sem kapnak tájékoztatást, holott tudomásuk szerint ez ügyben kötelezően meg kellene hallgatni a véleményüket. A képviselő úgy vélte, hogy ezeket a lehetőségeket a hivatal mindig ugyanazoknak a személyeknek juttatja és nem azokat hív-

Cigánysor a város szélén

ják be dolgozni, akiknek erre a legnagyobb szükségük lenne. – Többször is jeleztük a gondjainkat, de nem történt semmi. Mi csak úgy mellékesen léte-zünk – tette hozzá némi keserőséggel Fekete Ferenc. Ugyanakkor kiváló kapcsolatot ápolnak az Országos Cigány Önkormányzattal, s tőlük minden segítséget megkapnak. – Pedig a cigánypolitika is megosztott, ugyanúgy meg van a másiktól való elhatárolódás, mint máshol. Csak itt nem a Fidesz meg a szocialisták léteznek, hanem a Lungodrom és a Kolompár Orbán féle szervezet – fűzte tovább gondolatait a kisebbségi helyettes elnök.

Ingyen dolgoznak

Fekete Ferenc beszélt arról is, hogy a helyi cigányság száz százaléka munkanélküli. Azután pontosított, merthogy akad egy ember, aki a munkaügyi központ célprogramjának támogatásával dolgozik. Beszélgetőpartneremnek és feleségének nincs munkája és – bár regisztrált álláskereső, mindketten rendszeres szociális segélyben részesülnek. Sebaj, hát ott a tiszteletdíj – vetnénk közbe, de kiderül, hogy olyan itt nincs – a képviselők évek óta ingyen végzik feladatukat. Az állami támogatás a költségekre elég. Fekete Ferenc így azután miközben szervezi a felújítást, vagy az újabb sportprogramot, napszámba jár, hogy legyen valamiből

pénze is. – Érdekes, hogy mi eljárnak dolgozni Kabára, Ladányba, onnan meg ide jönnek, és mi itt helyben nem kapunk munkát – hívta fel figyelmünket egy furcsaságra.

Nádudvarra körülbelül hat évtizede érkezett a jelenleg itt élő családok nagyobb része. Sátoros, falujáró lovári cigányok voltak ők, úgy rekedtek meg itt

a szocializmus idején. Az újabb betelepülők már a rendszerváltást követően érkeztek főképpen Hajdúszovátáról, Ároktőről, ők leginkább a romungrok közé tartoznak – tudtuk meg a képviselőtől. Azt is elmondta, hogy otthon még tartják hagyományait, s unokái is beszélik a lovári nyelvet.

(Kép és szöveg: Pogány Gábor)

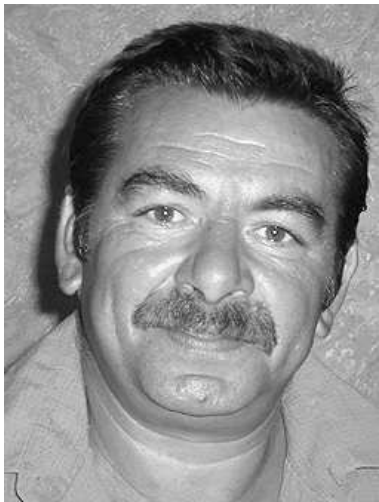
Roma weblap indult az interneten

Honlapot indított az interneten a nádudvari székhelyű Magyarországi Összefogás Roma Rom Szervezet augusztusban.

A világhálón <http://romaszervezet.oldal.biz> és a www.nadudvar.hu civil szervezetek elérhetőségeken megtalálható weblap hirdeti, azért jött létre, hogy közölje a cigányság híreit és megossza a magyarsággal, így közelebb kerüljenek egymáshoz és szoros kapcsolatot teremtsenek. Kezdőlapja is az együttélésre való törekvés megteremtéséről szól, mint ahogy Horváth Tibor, a honlap készítője, Nádudvar vajdája, a polgármesteri hivatal munkapiaci menedzsere hangsúlyozta. Elmondta, szeretné, ha romák és magyarok mind többen használnák a honlapot. Jelenleg helyi hírek, aktualitások olvashatók rajta, de a jövőben országos

kitekintéssel is rendelkezik majd. A honlap jelenleg hírt ad a gyermeknapi rendezvényről, a cigánytelepi útépitésről, a szervezettel való együttműködésről. Olvasható rajta a felhívás a gyermekeknek tervezett számítógépes tanfolyamról, melyhez a meglévők mellé 5-6 számítógépet szeretnének kérni a Nádudvari Roma Gólya Tanodába. A weblapon ingyenesen lehet hirdetést feladni, híreket közölni, civil szervezetekkel kapcsolatot felvenni, munkát keresni, videót felrakni. Pénzt nem kérnek érte, de támogatást elfogadnak azoktól, akik úgy gondolják, hogy adnak. Horváth Tibor terve, hogy cigány nyelven is olvasható legyen majd az oldal s folyamatosan frissüljön. Célja, hogy segítsen vele az embereknek.

Császi Erzsébet

Fekete Ferenc

Strandolunk: víz van, babám!

A messziről jött tudósító egy röpké riportra betekint a nádudvari strandra, amelyről már hallott ilyet is, olyat is. Mondották már a feredőről, hogy kicsi, szegényes, messze van (Debrecenről például), kevés a medence, nincs óriás-csúszda, sőt semmilyen. Mondták már, hogy olcsó, hogy tiszta, hogy gyönyörű, nagy a melegvízes medencéje, s akkor is nyitva van, mikor másutt bezárnak, s hogy alig fél óra Debrecen. Szóval az előítéletek kioltják egymást (a tagadás tagadása az igenlés), s marad a tiszta, avagy üres(?) elme. Mindezt és a strandon tett látogatásomat figyelembe véve, persze a fürdővezetővel történt beszélgetést teljes mértékben átgondolva, azt lehet mondani - így a kibicék státuszát is figyelembe veendő -, hogy Nádudvar esetében a fejlődés egyik sarokpontja a víz lehet. Úgy tűnik, mindezt a víz és a járulékos metánnak tulajdonságai is alátámasztják.

Kezdetben vala kút és árok. Később dézsa is került, majd medence sikerült. 1967-ben pedig társadalmi összefogással (mert akkor még ilyen is volt) megépült a fürdő. Az összefogást az akkori Vörös Csillag TSz koordinálta a tanács segédelmével. A felállítás most is azonos, csak a szereplőket hívják másként, jelenleg a Nagisz Zrt. és az önkormányzat a fürdő tulajdonosa. Ludman Károly tíz esztendeje vezeti a fürdőt; múlttal, jelenlét tisztában van, szerinte a tulajdonosok egymáshoz kötöttsége jelenleg hátráltatja a fürdő fejlesztését.

Évtizedek óta változatlan például a medencék száma. 1999-ben épült föl az új öltöző, az ezredfordulóra a térburkolat, s amikor az előírás volt, kicsempézték a medencéket. 2007-ben elkészültek a nagymedence vízforgatójával.

A nádudvari termásvíz hosszabb ideje gyógyvízként nyilvántartott. Az ezredfordulón végezték az ehhez szükséges vizsgálatokat - kezelésre szorulóknak részvételével, akik közül a kontroll-csoport nem gyógyvizet kapott feredésre, és a megkapott adatok szerint a gyógyforrás kiváló gyógyír a reumatológiai és az ízületi betegségekre.

Tíz év alatt sem jutottak azonban az arra illetékesek a strand gyerekmedencéjéig illetően. Pontosabban arra, hogy a tisztiorvosi szolgálat betiltotta a medencét, mégpedig olyan fenyegetésség-

Hiányzik a gyermekmedence; a vendégek kétharmada nem helybéli

gel, miszerint a strand működése forog kockán. Ludman Károly sorolta, hogy a fürdőszabályzat hányszor adott felmentést a vízforgató-berendezés beüzemlése alól a gyermekmedencét illetően. A nádudvari fürdőben - ahogyan említette a strandvezető - a nagymedence vizét szűrők-forgatják, két medence vizének forgatása alól felmentést kapott a fürdő, mivel ezekbe gyógyvíz áramlik, azt pedig nem fizikai, sem kémiai úton nem szabad kezelni. - A gyermekmedence hiánya miatt ezzel együtt vendégeket veszít a fürdő. Az idén júliusban egy jó hétvége volt a sok esős nap mellett, s kevesen voltak még az elmúlt évekhez képest is. Valamilyen megoldást kell a gyermekmedencére találni - morfondírozott a fürdőmester.

Az éves vendégforgalom eléri a 42 ezres számot, de az idén nagyon jó augusztusnak és szeptembernek kellene lennie ahhoz, hogy az említett átlagos látogatottság meglegyen.

Hajnalban nyit a strand. Reggel hatkor érkeznek az első úszóbérletek, akik többnyire néhány tucatnyian vesznek birtokba az úszómedencét. - Jobb hetekben egyébiránt hatvan bérletes is érkezik nyitás előtt - mondta a fürdőmester. Nyitást kilenckor, záróra tizenkilenckor. Este még egyszer úszóbérlet öt órától.

- Kis falusi strand vagyunk, itt még egy papucs sem szokott eltűnni, nem-

hogy egy gyerek! - néztük tovább a vizet Ludman Károlyval. Ezen a kedd reggelen néhány idős német pihentette tagjait a medencében. A fürdővezető szerint jönnek lengyelek is, s mind e nációk mellett a legkevesebben a helyiek vannak. Ludman Károly számítása szerint mindössze egyharmada az utóbbiak aránya. A gyógyvíz jótékony hatását kihasználó német nyugdíjasok javarésze utó- és előszezonzonban érkezik, mindegyiküknek másutt van a szállásuk: Szoboszlón vagy a Keleti-főcsatorna mellett. Két-három család házat vett már Nádudvaron. A strand szeptember harmincig van nyitva.

Ludman Károly másképp és mással is számol: a jelenleg üzemelő kút 680 literes percnkénti hozammal szolgál, s 47 Celsius fokos vizet ad. A régi kút - amelyik árokba folytatta kincsét - egy köbméteres percnkénti hozamot tudott, s 67 fokos vizet adott. Létezik még, csak beomlott, merthogy - Ludman Károly emlékezete szerint - szakszerűtlen folytatták le. A kutakból az említett tartalommal együtt 96 százalékos tisztaságú metángáz is a földfelszínre tör. A vizet fűtésre, üvegházakba, a gázt energiatermelésre lehetne csekély befektetéssel használni. És még marad a gyógyvíz...

(Kép és szöveg: Pogány Gábor)

AUGUSZTUSI MOZIMŰSOR

Nádudvari
Ady Endre Művelődési Központ
Cím: 4181 Nádudvar, Ady tér 10.
Telefon: 54/480-730
e-mail: info@adyamk.hu
web: www.adyamk.hu

12. kedd 19 órától
A BOLDOGÍTÓ TALÁN
Színes, amerikai romantikus vígjáték
Szereplők: Michelle Monaghan,
Patrick Dempsey, Kevin McKidd
(Korhatár:
12 év alatt szülői felügyelet mellett!)

15-16. péntek, szombat
19 órától

NARNIA KRÓNIKÁI-
CASPIAN HERCEGE
Színes, szinkronizált,
amerikai kalandfilm

Szereplők:
Liam Neeson,
Tilda Swinton,
Ben Barnes

Tilda Swinton
(Fotó:
Magánarchívum)

(Korhatár nélküli ***)

19. kedd 19 órától
WANTED

Színes, szinkronizált, amerikai
akcióthriller
Szereplők: James McAvoy,
Morgen Freeman, Terence Stamp,
Angelina Jolie
(Korhatár :
12 év alatt szülői felügyelet mellett!)

22-23. péntek, szombat 19 órától
MAMMA MIA!

Színes, szinkronizált, amerikai
romantikus vígjáték
Szereplők: Meryl Streep,
Pierce Brosnan, Colin Firth
(Korhatár :
12 év alatt szülői felügyelet mellett!)

29-30. péntek, szombat 19 órától
HANCOCK

Színes, szinkronizált amerikai
akcióvígjáték
Szereplők: Will Smith, Charlize
Theron, Jason Bateman
(Korhatár:
12 év alatt szülői felügyelet mellett!)

JEGYÁR: 400 Ft

NÁDUDVARI HÍREK VÁROSI KÖZÉLETI LAP

Lapalapító:
Nádudvar Város Önkormányzata
4181 Nádudvar, Fő út 119.
Tel.: (54) 529-010, fax: (54) 480-430
E-mail: nadudvarhirek@nadudvar.hu

A szerkesztőség tagjai:
Felelős szerkesztő: Erdei Sándor
E-mail: deidor5@gmail.com
Főmunkatárs: dr. Sutus Lenke
Munkatársak: Császi Erzsébet, Hassó
Adrienn, Pogány Gábor, dr. Sós Csaba
ISSN: 1416-23-26
Tördelő: Tirol László
Nyomda:
Fábián Nyomdaipari Bt.

Fábry Sándor estje

Szeptember 20-án (szombaton) 19 órától a nádudvari Ady Endre ÁMK színháztermében FÁBRY SÁNDOR legújabb önálló estjét láthatják és hallhatják a médiasztrá rajongói. Jegyek válthatók a művelődési központ portáján 2800 Ft-os áron, a színpadra szóló VIP-jegyek - korlátozott számban - 3200 Ft-os áron kaphatók!

<p>Polgármesteri Hivatal - Nádudvar a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 10. § (1) bekezdése alapján pályázatot hirdet</p> <p>Polgármesteri Hivatal - Nádudvar Hatósági és Igazgatási Iroda Építéshatósági ügyintéző munkakör betöltésére.</p> <p>A közszolgálati jogviszony időtartama: határozott idejű Előreláthatólag 3 év –ig tartó közszolgálati jogviszony</p> <p>Foglalkoztatás jellege: Teljes munkaidő</p> <p>A munkavégzés helye: Hajdú-Bihar megye, 4181 Nádudvar, Fő út 119.</p> <p>A köztisztviselők képzési előírásairól szóló 9/1996. (II. 3) Korm. rendelet alapján a munkakör betöltője által ellátandó feladatok: 1. számú melléklet IV. pontja szerinti építésügyi igazgatási feladatok</p> <p>A munkakörhöz tartozó főbb tevékenységi körök: 1) főközpontosított feladatok ellátása, építési, bontási és használatbavételi, valamint fenntartási engedélyezési ügyekben. Szakhatósági hozzájárulások kiadása.</p> <p>Jogállás, illetmény és juttatások: A jogállásra az illetmény megállapítására és a juttatásokra a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény rendelkezései az irányadók.</p> <p>Pályázati feltételek: § Magyar állampolgárság, § Cselekvőképesség,</p>	<p>§ Börtönten előélet, § Főiskola, Építésztechnikai, építőmérnöki szakképzettség, § Közigazgatásban szerzett - Legalább 1-3 év szakmai tapasztalat, § Felhasználói szintű MS Office (rodái alkalmazások), § Vagyonnyilatkozattétel eljárás lefolytatása.</p> <p>Elvart kompetenciák: § Hivataludat, jó együttműködési, alkalmazkodási képesség, § Jó szóbeli és írásbeli készség, § Jó kommunikációs készség, felelősség, megbízhatóság, pontosság.</p> <p>A pályázat részeként benyújtandó iratok, igazolások: § Részletes szakmai önéletrajz § 3 hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítvány § Végzettséget igazoló okiratok közjegyző által hitelesített másolata</p> <p>A munkakör betölthetőségének időpontja: A munkakör legkorábban 2008. szeptember 15. napjától tölthető be.</p> <p>A pályázat benyújtásának határideje: 2008. szeptember 1.</p> <p>A pályázati kiírással kapcsolatosan további információt Kovács Lászlóné nyújt, a 06-54 529-554-os telefonszámon.</p> <p>A pályázatok benyújtásának módja: § Postai úton, a pályázatnak a Polgármesteri Hivatal - Nádudvar címére történő megküldésével (4181 Nádudvar, Fő út 119.). Kérjük a bontáskor feltüntetni a pályázati adatbázisban szereplő azonosító számot: 3900/2008., valamint a munkakör megnevezését: Építéshatósági ügyintéző.</p> <p>A pályázat elbírálásának határideje: 2008. szeptember 10.</p> <p>A pályázati kiírás további közzétételének helye, ideje: § Nádudvari Hírek c. újság § www.nadudvar.hu</p>
---	--